

SKÄRVOR SÄTTS IHOP

I nordvästra Uppsala, mellan stadsdelarna Luthagen, Svartbäcken, Tuna backar och Librobäck ligger området för Uppsalas nya stadspark. Uppsalas förtätning med stadigt ökande befolkning kräver fler rekreativa områden av hög kvalitet för att staden ska fortsätta att vara attraktiv. Detta behov är mest påtagligt i nordvästra delen av staden som idag saknar större parkytor. Då området angränsar till många olika stadsdelar fungerar den som en knutpunkt tillgängligt för många. Välkommen till vår nya stadspark, en park för alla.

Översiktlig karta Uppsala

Stadsdelspark
Kvarterspark
Ny stadspark

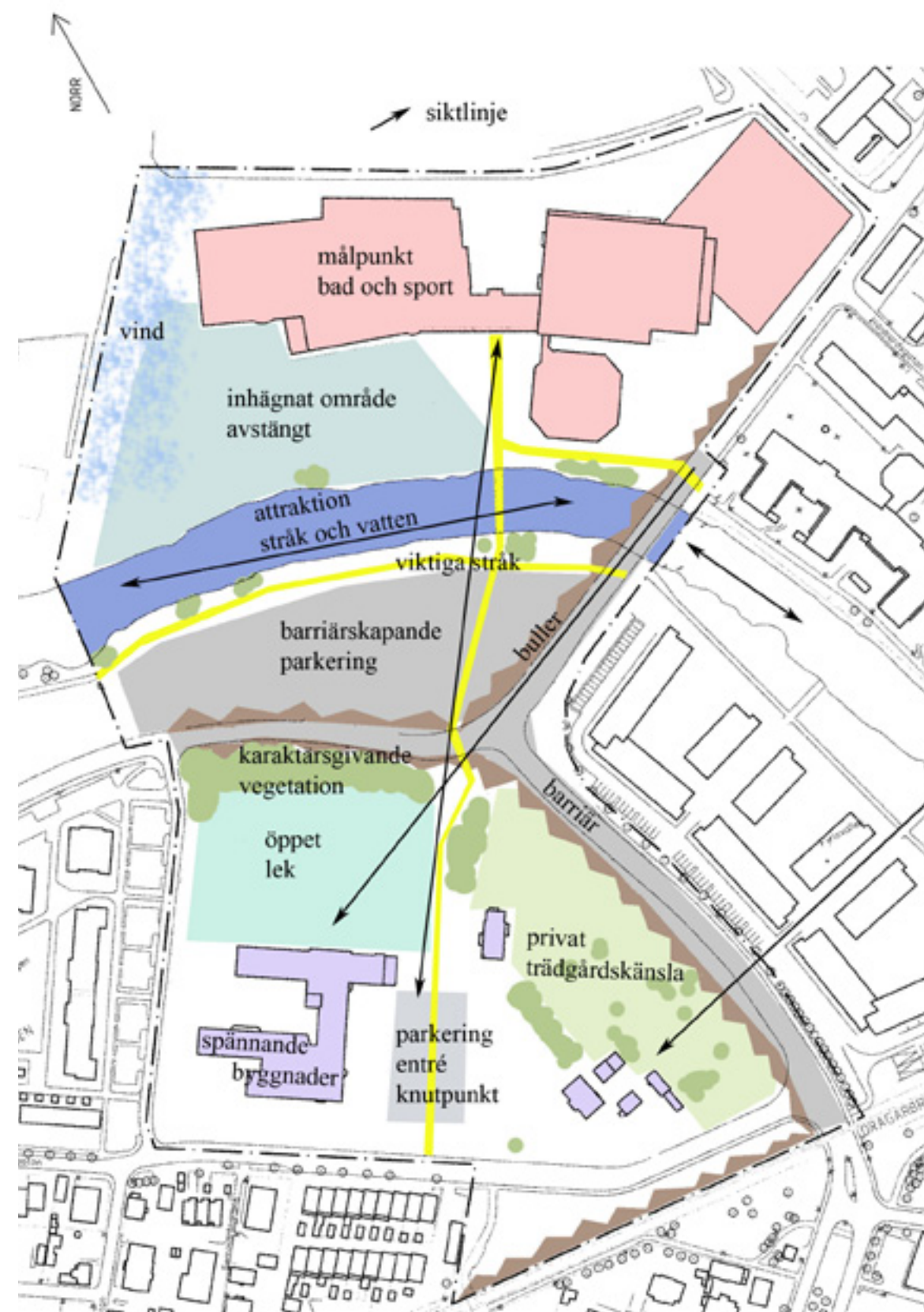
Platsens centrala läge gör området tillgängligt för folk från många olika stadsdelar. Här syns parkförslagets södra entré i perspektiv med sin torgyta omgiven av praktrabatter. Välkommen till Uppsalas nya stadspark.

SKÄRVOR SÄTTS IHOP

Analys

Platsen har hög potential med attraktioner som ån, Fyrishovs aktivitetslokaler och de karaktärsfyllda historiska byggnaderna med omgivande miljö i seminariedelen. Platsen som knypunkt mellan olika stadsdelar är också en stor tillgång. Däremot är området splittrat. Nya markanvändningar har uppkommit över tid utan att det funnits en övergripande planering. Många olika karaktärer som spretar åt olika håll skapar en otydlig platskänsla. Översiktlighet, koppling och orienterbarhet saknas. Stora delar av området präglas även av en privat känsla som gör det svårt att bedöma vad som är allmän plats. Problematiskt är även de barriärskapande bilvägarna genom området, som tydligt splittrar platsen. Centralt belägna parkeringar, blir negativa zoner som sänker antalet aktiviteter på platsen.

Analyskarta

Skala 1: 4 000

Seminariebyggnaden präglar platsen.

1. Platsen känns splittrad, oöversiktlig, svårorienterbar. Bilvägar blir barriärer.
2. Platsen har en historia och många olika karaktärer som bör tas tillvara.
3. Platsen känns bitvis otillgänglig och privat. Den bjuder inte in.
4. Platsens läge erbjuder möjlighet att fylla behovet av en aktivitetspark som saknas i Uppsalas andra grönområden.

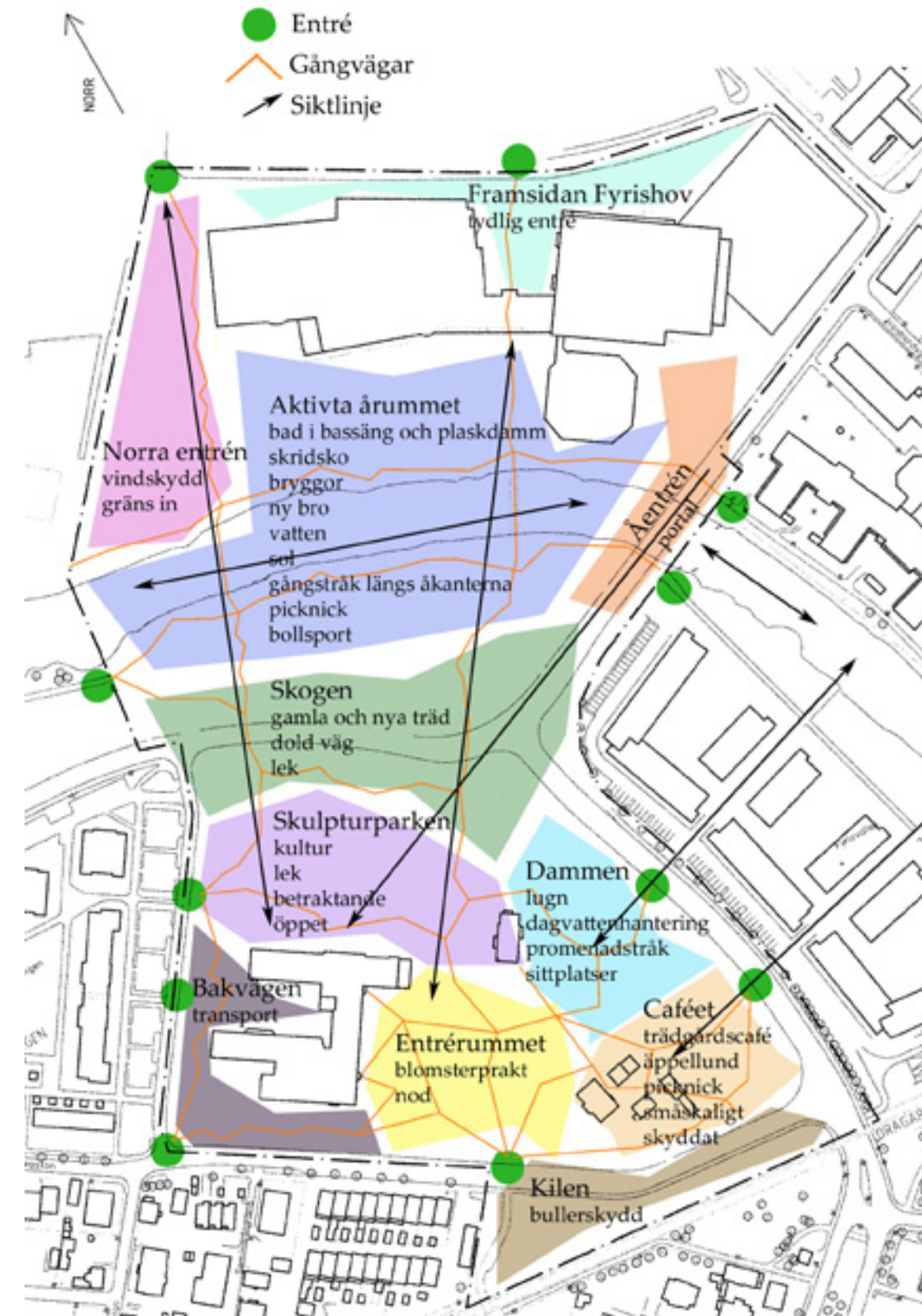

Seminarie delen är karaktärsfull men bitvis otillgänglig och privat.

Program

Vi behåller de karaktärer som är värdefulla tillgångar på platsen, som det aktiva Fyrishov, den vackra och öppna ån, det gamla och anrika seminarieområdet. Det finns ett värde i de olika delarna och de associationer de väcker, men de behöver förstärkas och få en koppling till varandra. Idag är dessa karaktärer mer som minnesfragment, än tydliga identiteter. Upplevelsen av platsen, känslorna och associationerna som platsen väcker, kan förstärkas. Identiteter och rumsligheter får växa fram och vara olika, variationen är en tillgång för parken. En genomtänkt gestaltning som bygger på sammanlänkande gångvägar och siktlinjer genom området samt återkommande formspråk och material kopplar rummen till varandra och ger dem ett sammanhang. Vegetationen på plats är en kulturhistorisk resurs som gynnar den biologiska mångfalden. Dagvattnet ska också tas tillvara för att ge en öppen damm som blir ett tilltalande element i parken.

Programkarta

Skala 1: 4 000

Ån, en stor attraktion som ska göras tillgänglig.

1. Platsens olika delar länkas samman med siktlinjer och vägar genom de olika rummen samt återkommande formspråk och tegel som återkommande material. Tegel har en historisk betydelse på platsen som varit ett gammalt tegelbruk och används till stråken genom hela parken.
2. De olika karaktärerna stärks både formmässigt i gestaltningen och funktionellt. De historiska kopplingarna tas tillvara t. ex genom att bevara delar av befintlig vegetation och äldre byggnader. Seminarieskogens mystik och lekvanlighet kan stärkas. Den röda träbyggnaden och äppellundens mysiga och småskaliga känsla stärks som trädgårdscafé. Fyrishovs som yta för aktivitet förstärks, speciellt badassociation med simbassänger och plaskdamm som vintertid blir skridskobana. Åns dragningskraft tas till vara med möjligheter att röra sig på stråken längs båda sidorna om ån. Bryggor och bänkar gör det möjligt att slå sig ner och komma nära vattnet.
3. Platsen görs inbjudande och tillgänglig. Tydliga entréer bjuder in till parken. Många vägar leder in till området som knyter an till allmänna vägar runt om. Möjligheter till många olika typer av aktiviteter gör att alla kan njuta av platsen. Allmänna aktiviteter som inte kostar någonting utesluter ingen.
4. I Uppsala saknas en park med fokus på aktivitet. Fyrishov är redan en tydlig målpoint för sport och lek. Detta utnyttjas i parken med utomhusbad, skridskobana och fotbollsplan. Konst integreras i parken i en skulpturpark som fungerar både som en lugn aktivitet och möjlighet till lek.
5. Ny teknologi med öppen dagvattenhantering i parken samt gammal vegetation som en källa för biologisk mångfald, möjliggör tillsammans ett ekologiskt förhållningsätt.

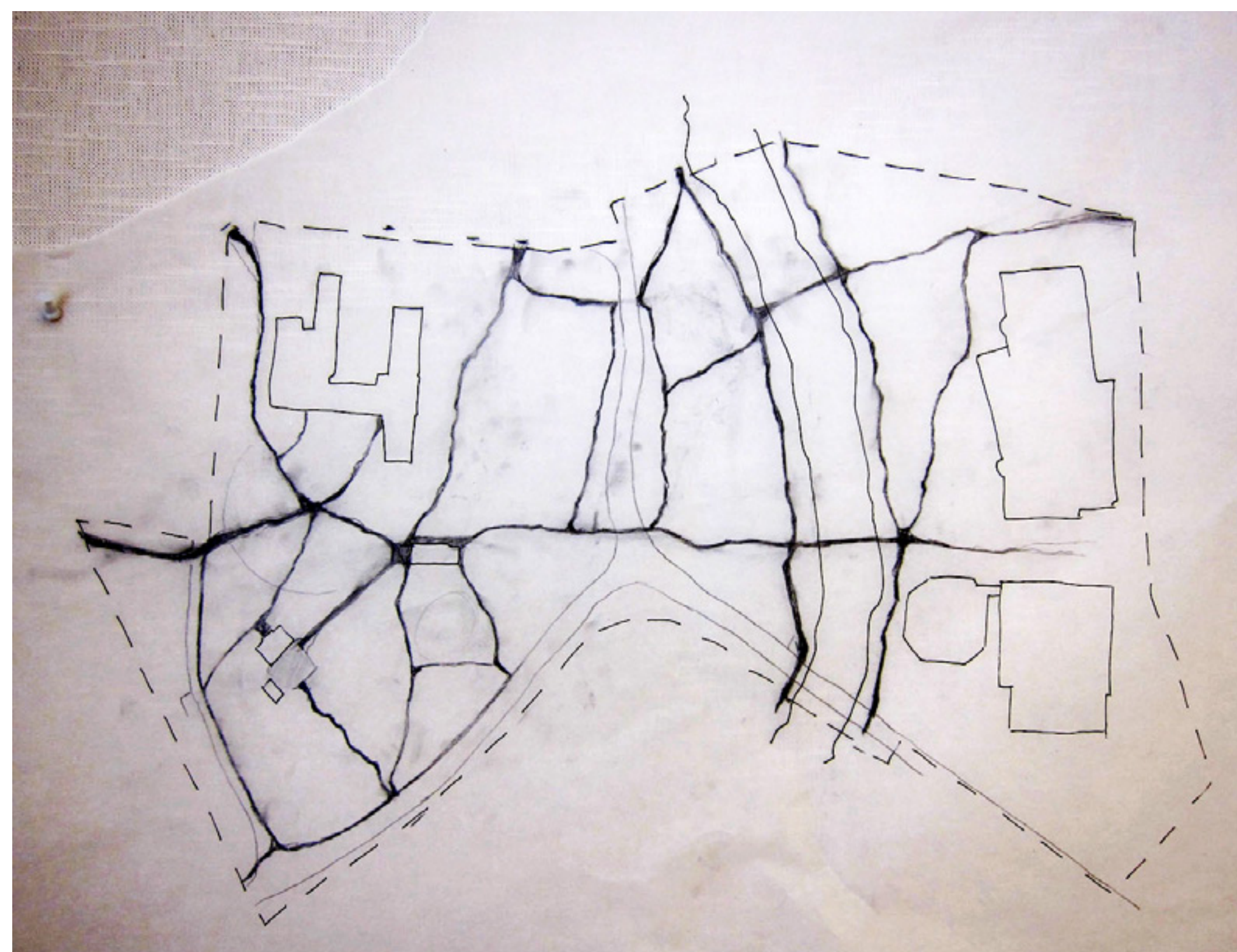
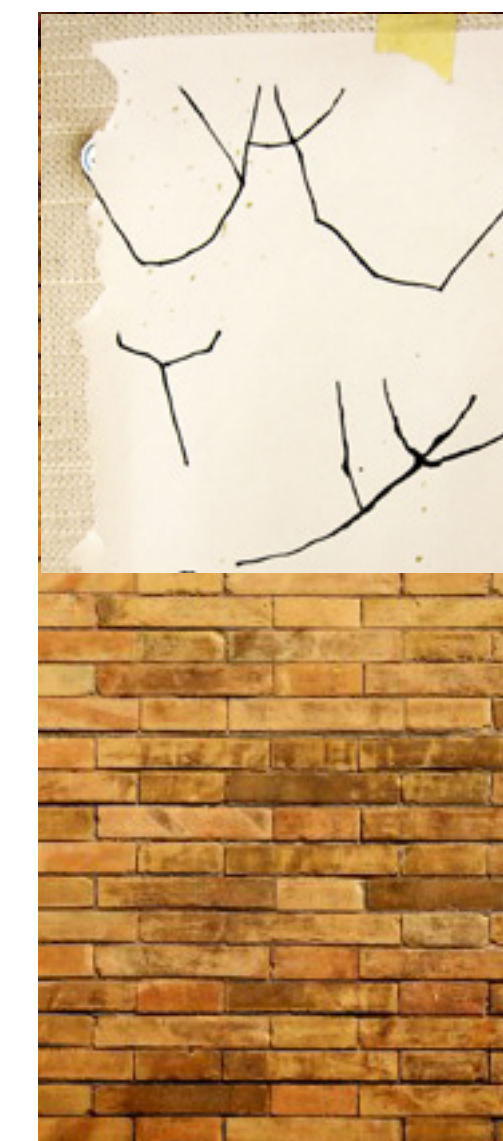
SKÄRVOR SÄTTTS IHOP

Koncept

Konceptet blir att inte dölja olikheter, utan se dessa som en resurs. För att skapa en funktionell park behöver barriärer överbryggas och fragment förankras och kopplas ihop. Men dessa åtgärder behöver inte döljas. Tegel används till gångstråken som kopplar samman parkens delar. Som inspiration har en gammal japansk keramiklagningstradition väglett oss. ”*The repair was not hidden, but highlighted*” (Herbert F. Johnson Museum of Art, Cornell University Ithaca NY, USA). Genom att omsorgsfullt laga kära keramikgods som gått sönder med gulfog, blir själva lagningen en vacker detalj. Själva värdet på föremålet höjs faktiskt. Så ser vi på parken. Som en gammal kär keramikskål som tappats och splittrats i olika fragment. En del skärvor är mönstrade och innehållsrika medan vissa delar helt kommit bort och behöver fyllas med någonting nytt. Men alla är de unika och behövs för att skålen ska fungera. Vi lagar dem med guld som håller ihop delarna och fungerar som den röda tråden i parkens identitet.

Seminariet har tidigare varit tegelbruk och materialet finns på flera byggnader i parken. Marktegel i olika färger blir materialet i gångstråken som kopplar samman parken.

Konceptskiss

Stråken genom parken knyter ihop de olika delarna i formen av sprickor.

NORR

Konceptbild

Förslaget bygger på att parkens olika rumsligheter har skilda karaktärer och funktioner. Kollaget visar på uttrycken i de olika delarna.

NORR

Vegetationen är anpassad efter viktiga siktlinjer, som likt stråken kopplar samman de olika rummen.

Träd:

Buskar och häckar:

[illegible]

SKÄRVOR SÄTTS IHOP

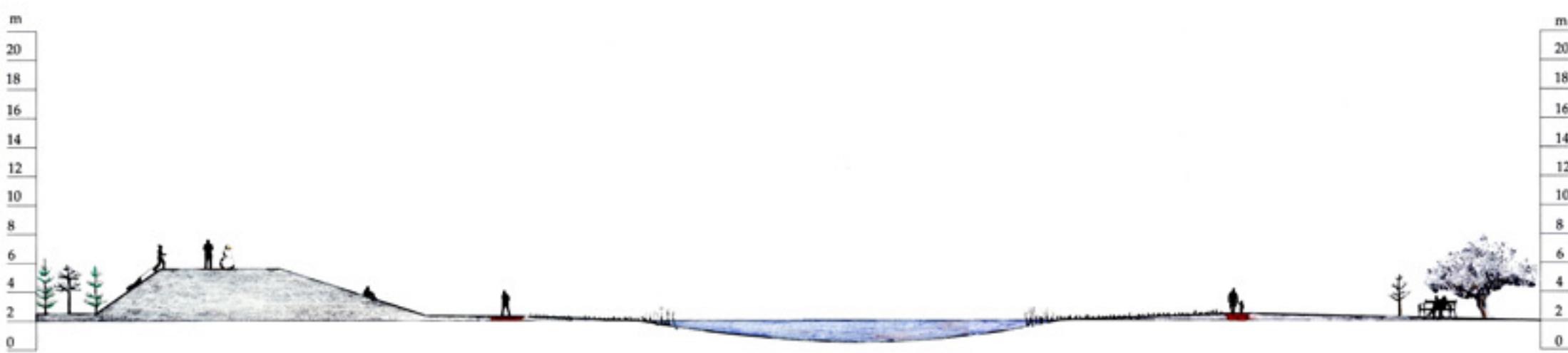

A1
NORR
Utsnitt A skala 1: 200

Växtmiljö och rumslig upplevelse

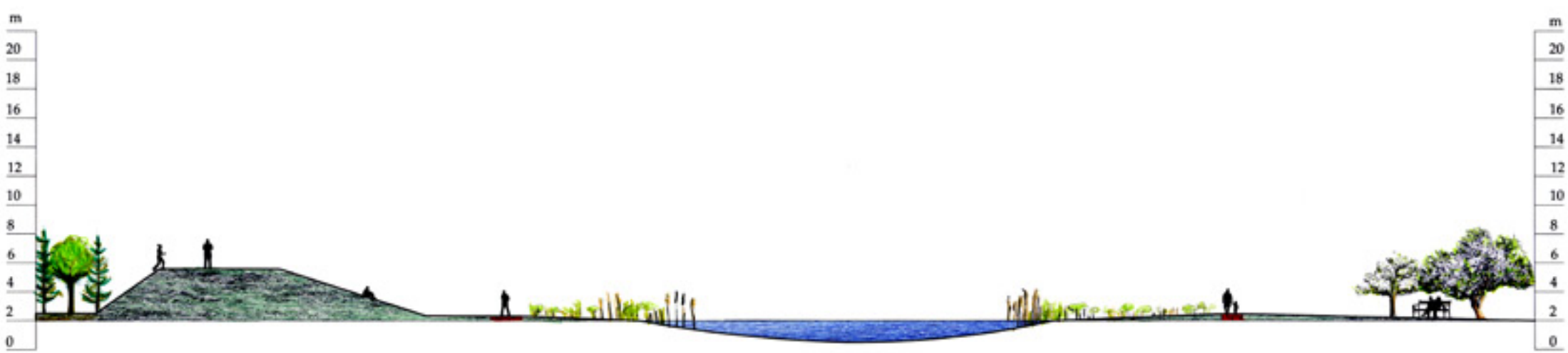
Parkens näringsrika lerjord ger goda förutsättningar för olika typer av växter att trivas. En lågpunkt i parkens sydöstra del blir dagvattendamm med växter som tål varierat vattenstånd och har renande funktion på vattnet. Växterna kring dammen byts ut vart 5e år för att reningen ska fungera. Nya frukktäd kompletterar de befintliga träden i äppellunden så en föryngring av lunden sker. Skogspartiet norr om dammen utökas med nya träd. Dessa planteras tätt för snabb tillväxt och gallras då träden börjar bli stora.

Platsen är en lugn förlängning av äppellunden med trädgårdskafé. Promenadstråk löper kring dammen och det finns bänkar att slå sig ned på för den som inte vill befinna sig i de mer aktiva delarna av parken. Den gamla träbyggnaden nordväst om dammen blir ett galleri för den kulturintresserade.

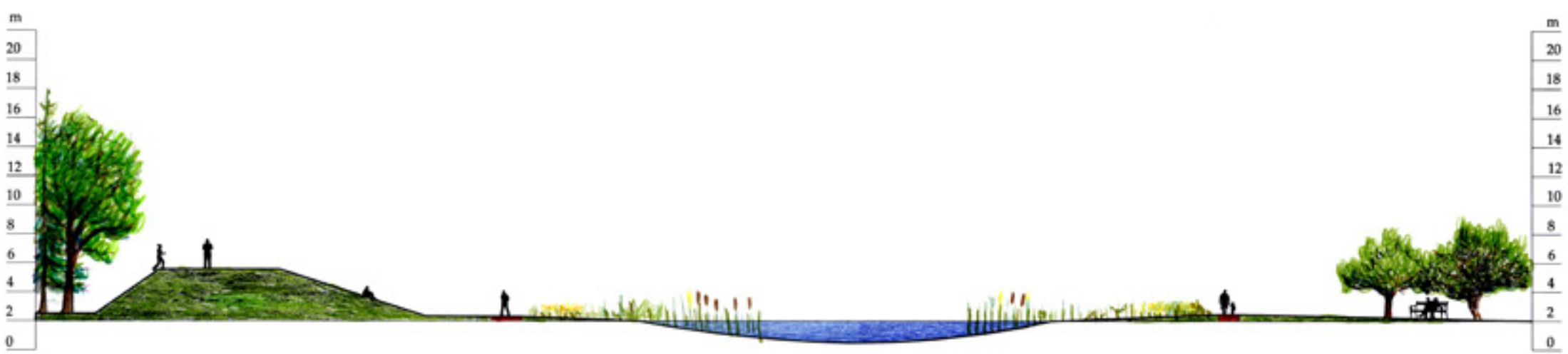
Sektion A - A1 vintertid, nyanlaggd.

skala 1: 200

Sektion A - A1 vårtid, efter 5 år.

skala 1: 200

Sektion A - A1 sommartid, efter 30 år.

skala 1: 200

Växtlista

Dammen:
Blomvass (*Butomus umbellatus*)
Flikbladig silverlön (*Acer saccharinum* 'Laciniatum Wieri')
Gul svärdsilja (*Iris pseudacorus*)
Kaveldun (*Typha sp.*)
Vattenmynta (*Mentha aquatica*)
Ven (*Agrostis sp.*)

Äppellunden:
Häckoxel (*Sorbus mougeottii*)
Äpple (*Malus x domestica*)

Skogen:
Gran (*Picea abies*)
Lön (*Acer platanoides*)

SKÄRVOR SÄTTS IHOP

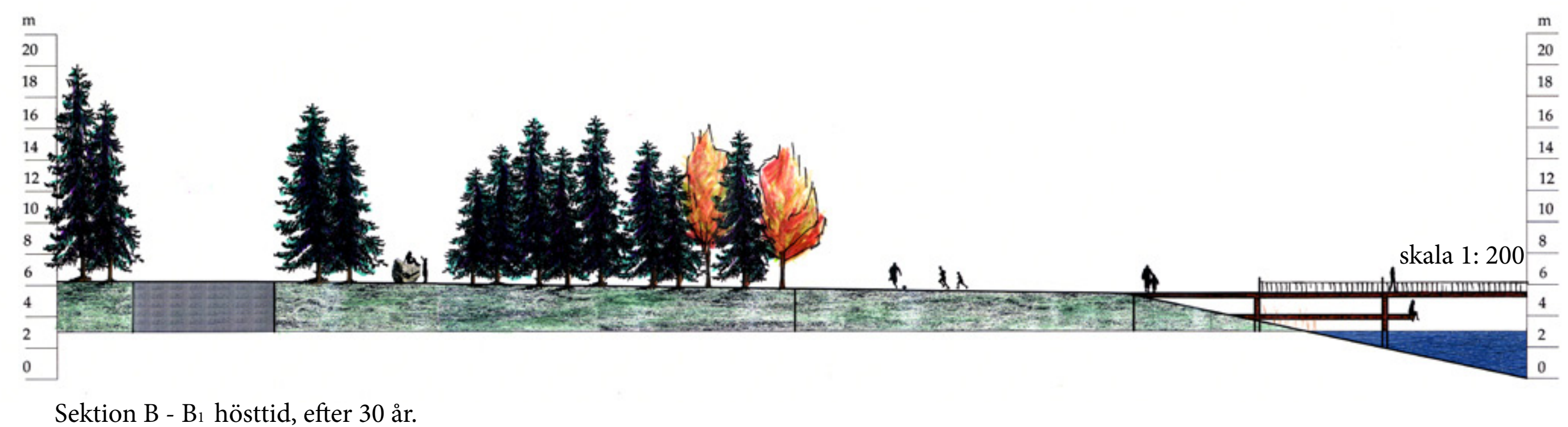
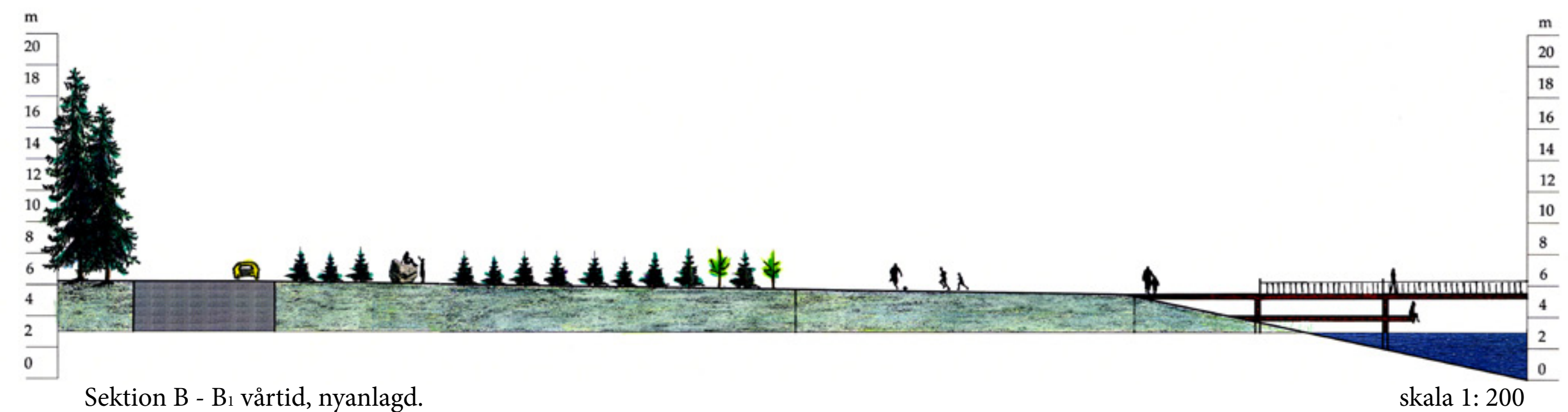
B

NORR
Utsnitt B skala 1: 200

Växtmiljö och rumslig upplevelse

En kulturhistoriskt värdefull granplantering utökas för att renodla en skogskaraktär centralt i parken. Skogen gallras för att tillåta rörelse mellan träden. Mot ån planteras inslag av lövträd som rönn och lönn mellan granarna. Vid ån växer fuktälskande träd som pil och klibbal. Viss strandväxtlighet i form av vass och blomvass, växer intill åkanten.

Den centrala skogen blir en spännande plats med höga granar, gläntor att bygga kojor i och stenar att klättra på. Den gränsar till en yta för olika typer av aktiviteter, med bland annat fotbollsplan. Ån blir en behaglig plats att vistas på med bryggor i olika nivåer som gör att man kan uppleva vattnet både nära och från avstånd. En ramp gör det lägre bryggplanet tillgängligt för alla. Vitpil och klibbal i små klungor skapar fina siluetter mot ån och ramar in vackra vyer.

Växtlista

Skogen:

Gran (*Picea abies*)
Lönn (*Acer platanoides*)
Rönn (*Sorbus aucuparia*)

Ån:

Bladvass (*Phragmites australis*)
Blomvass (*Butomus umbellatus*)
Klibbal (*Alnus glutinosa*)
Knäkepil (*Salix fragilis*)
Vitpil (*Salix alba*)

SKÄRVOR SÄTTTS IHOP

Uppsalas nya stadspark blir en målpunkt för hela staden. Här finns möjligheten att utöva bollsport, ta springturer, promenera eller kanske paddla i ån. Den som vill ta det lugnare kan hitta en solig slänt, utforska skulpturparksdelen, besöka trädgårdscaféet eller njuta av egen picknick under äppelträden. Fyrisån löper genom parken och ger vackra promenadstråk och vattenkontakt. Parken erbjuder dessutom ytterligare möjligheter att uppleva vatten. Plaskdammen och simbassängen är badplatser sommartid. Vintertid blir plaskdammen istället en skridskobana.

Här finns något för alla, året runt. Varje del i parken har fått ett innehåll och platsens olika uttryck och karaktärer har förts ihop. Skärvorna bildar en enhet.

Ån är en viktig del av Uppsalas identitet. Den är en av få möjligheter till vattenkontakt i staden. Den nya stadsparken knyter an till Årummets tema med vattenkontakt och bryggor längs Fyrisån. En portal vid entrén från åstråket markerar tydligt ingången till parken.